

Tisková zpráva

Hodnocení činnosti ministerstev – červen/červenec 2023

- ⊙ Hodnocení činnosti vládních úřadů v uplynulých dvanácti měsících ve většině případů dostalo na průměr horší čistě „trojky“.
- ⊙ Nejlepší hodnocení ze všech úřadů získalo ministerstvo kultury, které dosáhlo průměrné známky 2,85, a Kancelář prezidenta republiky s průměrnou známkou 2,92.
- ⊙ Nejhorší hodnocení obdrželo ministerstvo financí (průměrné hodnocení 4,01).
- ⊙ Nejrozporuplnější hodnocení se objevilo u Kanceláře prezidenta republiky, ministerstva obrany a ministerstva zahraničních věcí.

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586; e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

V období června a července 2023 byla do pravidelného výzkumu Naše společnost zařazena otázka, ve které respondenti na škále odpovídající školnímu známkování hodnotili působení jednotlivých ministerstev, Úřadu vlády a Kanceláře prezidenta republiky v uplynulých dvanácti měsících.¹

Výsledky v grafu 1 a tabulce 1 ukazují, že hodnocení činnosti vládních úřadů v uplynulých dvanácti měsících se tentokrát ve většině případů dostalo na průměr výrazně převyšující „trojku“. Pod průměr 3,0 se dostaly pouze dvě z hodnocených institucí, přičemž obě dosáhly hodnocení jen trochu „lepší trojky“. Nejlépe hodnoceným úřadem se stalo ministerstvo kultury s průměrem 2,85, za nímž následovala Kancelář prezidenta republiky s průměrem 2,92. Na třetím místě z hlediska průměru skončilo ministerstvo životního prostředí s průměrem 3,17, což už je „horší trojka“. Na opačném konci skončilo ministerstvo financí s průměrem 4,01, tedy v podstatě čistě „čtyřky“. S „lepší čtyřkou“ pak skončily ministerstvo práce a sociálních věcí (průměr 3,70), Úřad vlády (průměr 3,57) a ministerstvo obrany (3,52). Ostatní resortní ministerstva se průměrným hodnocením poskládala v rozmezí od 3,26 do 3,48, což je výrazně horší „trojka“.

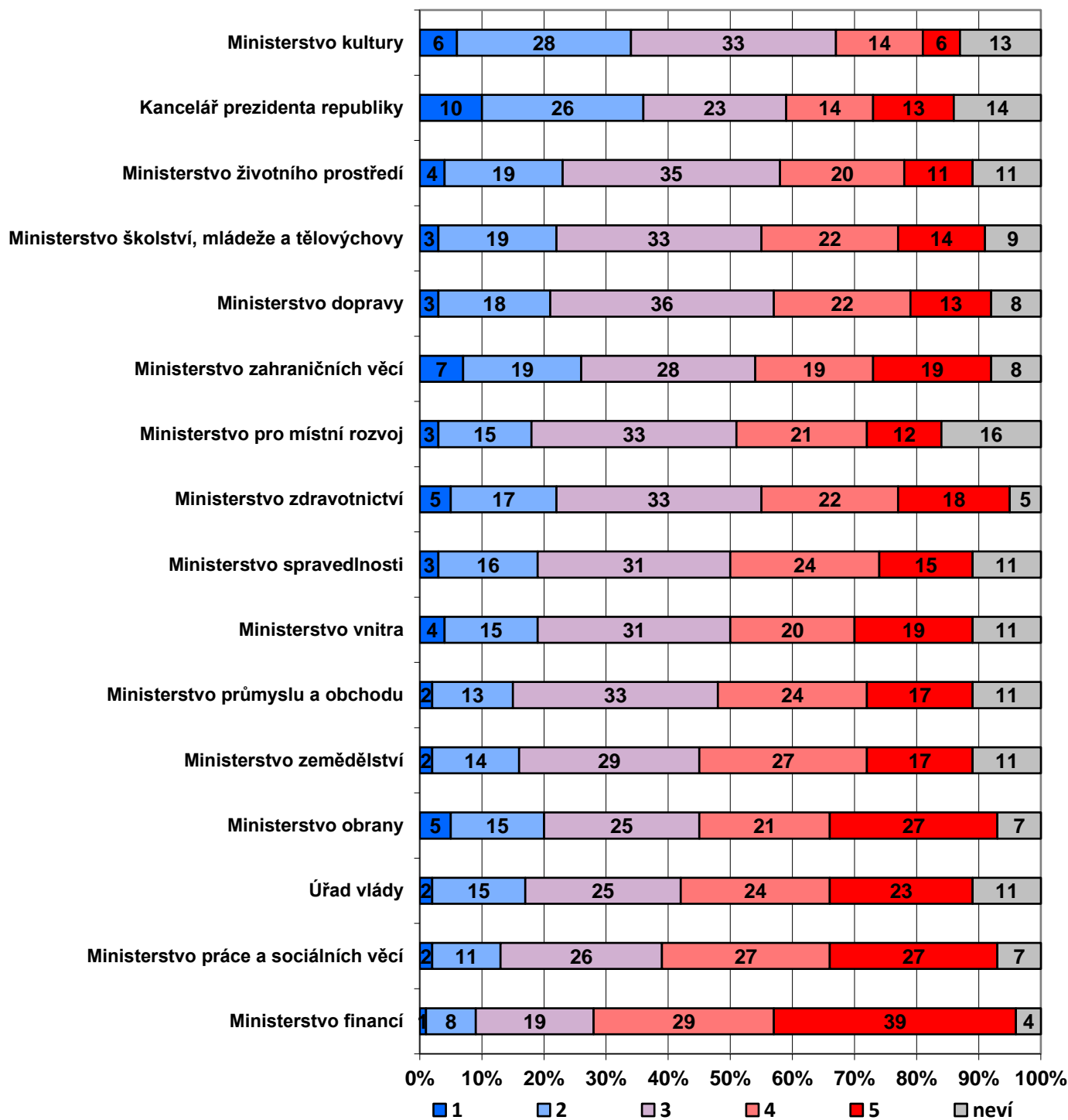
Nejrozporuplnější hodnocení (hodnocení s největším rozptylem, respektive největší variancí) obdržela Kancelář prezidenta republiky, za kterou v tomto ohledu následovaly ministerstvo obrany a ministerstvo zahraničních věcí. V tom se do jisté míry může odrážet značně polarizované hodnocení vládní politiky ve vztahu k Ukrajině. O něco méně rozptýlené, avšak oproti zbytku hodnocených institucí výrazně variabilnější bylo i hodnocení ministerstva zdravotnictví, ministerstva vnitra a Úřadu vlády.

Podíly získaných jedniček byly u všech sledovaných institucí velmi nízké a s výjimkou Kanceláře prezidenta republiky, kde činily 10 %, se pohybovaly od 1 do 7 %. U nejhoršího hodnocení, tedy pětce, byl interval zaznamenaných podílů mnohem větší a pohyboval se od 6 do 39 %, i když bez krajních hodnot to bylo „jen“ 11 až 27 %. Nejvíce pětce obdrželo celkově nejhůře hodnocené ministerstvo financí (39 %), vysoké podíly tohoto hodnocení se objevily u ministerstva práce a sociálních věcí a ministerstva obrany (shodně 27 %) a rovněž u Úřadu vlády (23 %). Ve všech těchto případech byla „pětka“ buď nejčastějším hodnocením, nebo hodnocením, jehož podíl se od nejčastějšího významně nelišil. Střední varianta představovaná „trojkou“ byla v případě většiny institucí nejčastěji vybíranou variantou, kterou s výjimkou ministerstva financí, kde představovala jen necelou pětinu, a Kanceláře prezidenta republiky, kde tvořila necelou čtvrtinu, volila vždy alespoň čtvrtina a většinou pak přibližně třetina všech dotázaných. V případě Kanceláře prezidenta republiky byla nejčastěji udělovanou známkou „dvojka“ s podílem lehce převyšujícím jednu čtvrtinu, srovnatelný, respektive ještě nepatrně vyšší podíl „dvojek“ se objevil u ministerstva kultury, jinak se ale podíly tohoto hodnocení pohybovaly v rozmezí od 11 do 19 %. „Čtyřky“ se s výjimkou dvou nejlépe hodnocených institucí, kde činily shodně 14 %, vyskytovaly s podíly od jedné pětiny do necelých tří desetin. Nejvyšší podíly

¹ Otázka: „Jak byste hodnotil činnost následujících politických institucí za posledních 12 měsíců? Známkujte je jako ve škole, kde jednička je nejlepší, pětka nejhorší ocenění. a) Ministerstvo dopravy, b) Ministerstvo financí, c) Ministerstvo kultury, d) Ministerstvo obrany, e) Ministerstvo pro místní rozvoj, f) Ministerstvo průmyslu a obchodu, g) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, h) Ministerstvo spravedlnosti, i) Ministerstvo vnitra, j) Ministerstvo zahraničních věcí, k) Ministerstvo zdravotnictví, l) Ministerstvo zemědělství, m) Ministerstvo životního prostředí, n) Ministerstvo práce a sociálních věcí, o) Úřad vlády, p) Kancelář prezidenta republiky.“

nerozhodných odpovědí se vyskytly u ministerstva pro místní rozvoj (16 %), Kanceláře prezidenta republiky (14 %) a ministerstva kultury (13 %), naopak nejnížší u ministerstva financí (4 %) a ministerstva zdravotnictví (5 %).

Graf 1: Známkování ministerstev, Úřadu vlády a Kanceláře prezidenta republiky (%)

Pozn.: Položky v grafu jsou řazeny podle průměrné známky.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 26. 5. – 24. 7. 2023, 929 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Tabulka 1: Známkování ministerstev, Úřadu vlády a Kanceláře prezidenta republiky (průměr)

	I/04	V/11	V/12	V/13	V/15	V/16	V/17	V/19	VII/20	VI-VII/23
Min. kultury	2,70	2,76	2,91	2,97	2,70	2,73	2,77	2,77	2,82	2,85
Kancelář prezidenta republiky	-	-	-	-	3,28	3,05	3,42	3,17	3,30	2,92
Min. životního prostředí	2,78	3,13	3,16	3,21	2,91	2,91	2,87	3,04	2,95	3,17
Min. školství, mládeže a tělovýchovy	3,29	3,25	3,75	3,25	2,99	3,14	3,17	2,99	3,01	3,26
Min. dopravy	3,42	3,34	3,45	3,48	3,18	3,07	3,09	3,54	3,49	3,26
Min. zahraničních věcí	2,82	2,82	3,12	3,15	2,95	3,04	2,84	2,93	2,89	3,27
Min. pro místní rozvoj	3,23	3,12	3,27	3,22	3,00	3,00	2,85	2,93	3,03	3,29
Min. zdravotnictví	4,09	3,69	3,89	3,77	3,26	3,30	3,15	3,01	2,98	3,31
Min. spravedlnosti	3,37	3,20	3,42	3,58	3,30	3,20	3,07	3,15	3,01	3,36
Min. vnitra	3,13	3,70	3,61	3,53	3,14	3,02	3,22	3,03	2,88	3,40
Min. průmyslu a obchodu	3,35	3,22	3,43	3,43	3,05	3,02	2,99	3,03	3,07	3,46
Min. zemědělství	3,62	3,32	3,46	3,37	3,00	2,98	2,95	3,24	3,09	3,48
Min. obrany	3,03	3,48	3,52	3,28	3,05	3,04	2,95	2,79	2,84	3,52
Úřad vlády	3,26	3,55	3,85	3,73	3,21	3,15	3,46	3,15	3,12	3,57
Min. práce a sociálních věcí	-	3,71	4,07	4,20	3,41	3,25	3,13	3,09	3,05	3,70
Min. financí	3,57	3,84	4,07	4,06	3,12	2,98	2,98	3,03	3,25	4,01

Pozn.: Položky v tabulce jsou řazeny podle průměrné známky v aktuálním šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Údaje v tabulce 1 rovněž ukazují srovnání s výsledky z obdobných šetření z minulosti. Z něj vyplývá, že oproti poslednímu šetření z července 2020 se zlepšilo hodnocení Kanceláře prezidenta republiky (zlepšení průměrné známky o 0,38) a ministerstva dopravy (zlepšení průměrné známky o 0,23). U všech ostatních institucí s výjimkou ministerstva kultury se hodnocení významně zhoršilo, nejvýrazněji u ministerstva financí (zhoršení průměrné známky o 0,76), ministerstva obrany (zhoršení průměrné známky o 0,68), ministerstva práce a sociálních věcí (zhoršení průměrné známky o 0,65), ministerstva vnitra (zvýšení průměrné známky o 0,52) a Úřadu vlády (zvýšení průměrné známky o 0,45). O více než tři desetiny se průměrná známka zhoršila ještě i u ministerstva zemědělství (zhoršení průměrné známky o 0,39), ministerstva průmyslu a obchodu (zhoršení průměrné známky o 0,39), ministerstva zahraničních věcí (zhoršení průměrné známky o 0,38), ministerstva spravedlnosti (zhoršení průměrné známky o 0,35) a ministerstva zdravotnictví (zhoršení průměrné známky o 0,33), o více než dvě desetiny pak u ministerstva pro místní rozvoj (zhoršení průměrné známky o 0,26), ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (zhoršení průměrné známky o 0,25) a ministerstva životního prostředí (zhoršení průměrné známky o 0,22).

Z podrobnější analýzy vyplynulo, že lidé, kteří důvěřují vládě jako celku, hodnotí ve všech případech významně příznivěji i jednotlivé úřady (včetně Kanceláře prezidenta republiky) než ti, kdo vládě nedůvěřují (viz tabulku 2). Lidé, kteří důvěřují prezidentovi, rovněž ve všech případech hodnotili vládní úřady lépe než ti, kdo prezidentovi nedůvěřují. Ve všech případech se hodnocení významně zlepšuje spolu s rostoucí životní úrovní dotázaného, s rostoucí spokojeností s politickou situací, s rostoucí spokojeností s osobním životem a se zlepšujícím se hodnocením ekonomické situace. S rostoucím vzděláním se zlepšuje hodnocení ministerstva spravedlnosti, ministerstva zahraničních věcí, Úřadu vlády a Kanceláře prezidenta republiky. S rostoucím věkem se ve většině případů hodnocení naopak zhoršuje (s výjimkou ministerstva dopravy a ministerstva životního prostředí). Se sebezřazením na škále politické orientace se při posunu od levice k pravici zlepšuje hodnocení u ministerstva financí, ministerstva obrany, ministerstva vnitra, ministerstva zahraničních věcí, ministerstva zdravotnictví, Úřadu vlády a Kanceláře prezidenta republiky.

Z hlediska stranických preferencí se relativně lepší hodnocení objevovalo vesměs mezi voliči koaličních stran, vždy kritičtější naladěnými v hodnocení byli rozhodnutí nevoliči, ke kterým se v některých případech připojili voliči ANO, KSČM či SPD.

Tabulka 2: Znamkování ministerstev, Úřadu vlády a Kanceláře prezidenta republiky podle důvěry vládě a životní úrovně (průměr)

	vláda		životní úroveň		
	důvěra	nedůvěra	dobrá	ani dobrá, ani špatná	špatná
Ministerstvo dopravy	2,80	3,41	3,13	3,41	3,61
Ministerstvo financí	3,14	4,30	3,81	4,25	4,40
Ministerstvo kultury	2,37	3,02	2,66	3,04	3,35
Ministerstvo obrany	2,48	3,89	3,27	3,85	3,95
Ministerstvo pro místní rozvoj	2,71	3,50	3,07	3,54	3,82
Ministerstvo průmyslu a obchodu	2,79	3,71	3,22	3,72	4,04
Ministerstvo školství	2,77	3,44	3,14	3,32	3,81
Ministerstvo spravedlnosti	2,71	3,58	3,18	3,47	4,08
Ministerstvo vnitra	2,54	3,69	3,19	3,60	3,96
Ministerstvo zahraničních věcí	2,32	3,62	3,06	3,50	3,88
Ministerstvo zdravotnictví	2,61	3,56	3,10	3,58	3,73
Ministerstvo zemědělství	2,89	3,68	3,31	3,60	4,07
Ministerstvo životního prostředí	2,67	3,35	3,00	3,28	3,78
Ministerstvo práce a sociálních věcí	2,95	3,95	3,52	3,90	4,11
Úřad vlády	2,56	3,91	3,37	3,78	4,08
Kancelář prezidenta republiky	2,15	3,20	2,67	3,16	3,67

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 26. 5. – 24. 7. 2023, 929 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	Naše společnost, v23-06
Realizátor:	Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Projekt:	Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR
Termín terénního šetření:	26. 5. – 24. 7. 2023
Výběr respondentů:	Kvótní výběr
Kvóty:	Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání
Vážení dat:	Vzdělání X NUTS2, věk X NUTS2, pohlaví X kraj, velikost místa bydliště X věk, vzdělání X věk
Zdroj dat pro kvótní výběr a vážení dat:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	929
Počet tazatelů:	78
Metoda sběru dat:	Osobní rozhovor tazatele s respondentem - dotazování CAPI
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	PI.69
Kód zprávy:	pi230817
Zveřejněno dne:	17. srpna 2023
Zpracoval:	Jan Červenka

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
